

Dr. Keserű Barna Arnold: A szellemi tulajdon a fenntartható fejlődés szolgálatában – a szellemitulajdon-jogok hatása a fejlődésre

A fenntartható fejlődés napjainkban az egyik legtöbbet használt hívószó, amelyre a szellemitulajdon-jognak is válaszolnia kell. A tanulmányban a szerző röviden felvázolja a fenntartható fejlődés kialakulását és a hárompilléres modell lényegét, majd – többféle megközelítést alkalmazva – vizsgálja a szellemi tulajdont, választ keresve arra, milyen pontokon keresztül képes a szellemi tulajdon a fenntartható fejlődés, így különösen a környezetvédelmi, a gazdasági és társadalmi haladás célkitűzéseire hozzájárulni.

Tattay Levente: A szerzői jog versenyképességre gyakorolt hatása az Európai Unióban

Az Európai Unióban egyre nagyobb figyelmet fordítanak a szerzői jogi alapú ágazatok gazdasági fontosságára. A szerzői jogból származó jövedelem kiemelkedő jelentőségét, a szerzői jog és a gazdaság kapcsolatát három, a közelmúltban készített jelentős tanulmány is alátámasztja: a WIPO 2014-ben közzétett statisztikája, az Európai Szabadalmi Hivatal és a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal 2013-ban készült felmérése a szellemitulajdon-intenzív ágazatokról és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által 2014-ben készített felmérés a szerzői jogi ágazatok gazdasági súlyáról Magyarországon. Az európai szerzői jog gazdasági hatékonyságát a következő adatok érzékeltetik: a szerzőijog- intenzív ágazatok hozzájárulása az Európai Unió GDP-növekedéséhez 4,2%, ami 510 milliárd EUR; a szerzőijog-intenzív ágazatok hozzájárulása a 2008–2010 közötti időszakban az európai foglalkoztatottsághoz meghaladja a 7 millió alkalmazottat; az összes foglalkoztatáson belül képviselt aránya pedig 3,2%.

Mezei Péter: A jogkimerülés intézményének a kialakulása és fejlődése az Európai Unió szerzői jogában

Dr. Vida Sándor: Emberi jogok és védjegyek

Az Emberi Jogok Nemzetközi Bírósága és nemzetközi szervezetek már többször foglalkoztak az emberi jogok és a védjegyek közötti kapcsolattal. Ezekben az esetekben a bíróságok főként a véleménynyilvánítás szabadsága oldaláról szokták megközelíteni a problémát. Példaként említhető Franciaországban a Danone-, az Esso- és az Areva-jogeset, Németországban a Marlboro-, a Telekom- és a Benetton-ügy. Ez a legutóbbi különös nyomatékot kapott – a Német Alkotmánybíróság évekig foglalkozott vele. Az angol bírósági gyakorlatban is gyakran hivatkoznak a szólásszabadságra, de viszonylag kevés védjegyjogi peres ügyben fordul elő. Fontos szerep jut még az élethez való jognak is, különösen gyógyszeripari vonatkozásban.

Legeza Dénes: A plágium kérdéséhez: az utánnnyomástól az etikai eljárásig

A plágium és az utánnnyomás jelentős hatással volt a szerzői jog kialakulására és fejlődésére. A plágium a szerző műve feletti atyai jog, az utánnnyomás pedig a mű gazdasági hasznosításának megsértése. Az első rész néhány nevesebb 18–19. századi jogosulatlan utánnnyomási esetet, majd az első szerzői jogi vitának tekinthető Iliász-pört mutatja be. A

második rész az MTA, az ELTE és az SZTE plágiumra vonatkozó szabályzatait ismerteti. A tanulmány annak a kérdésnek az elemzésével zárul, hogy lehet-e plágiumról beszélni akkor, ha a szabályzatokban meghatározott gondolati egységek önmagukban nem részesülnek szerzői jogi védelemben (ötlet, szavak, tudományos eredmények, eljárások).

Dr. Tószegi Zsuzsanna: Aki uralma alá hajtotta a fényt: Petzvál József

Petzvál József rendkívüli matematikai tehetséggel megáldott tudós, kitűnő előadói készségekkel bíró egyetemi professzor volt, aki számottevő tudományos eredményei miatt is a legkiválóbbak közé tartozik. Nevét leginkább az 1840-ben kidolgozott Petzvál-objektív kapcsán ismeri a világ: arckép-, majd tájképjektívjének köszönhetően a kezdetleges próbálkozásokból valódi fényszülte képek lettek, és a 19. század második felében kialakult a fényképezés. Korszakalkotó találmányát a 21. században újraszerkesztve gyártják a legkorszerűbb digitális kamerák számára. Cikkünk első részében a tudós feltaláló életútját ismertetjük; következő lapszámunkban a Petzvál-féle objektívekről és a találmányokhoz kapcsolódó érdekességektől számolunk be.